

Universitätsbibliothek Wuppertal

Stoicorum veterum fragmenta

Zeno et Zenonis discipuli

Arnim, Hans von

Lipsiae, 1905

1. De Zenonis vita, moribus, scriptis testimonia

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechteinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechteinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2758](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2758)

1. De Zenonis vita, moribus, scriptis testimonia.

1 Diog. Laërt. VII 1. Ζήνων Μνασέου ἢ Δημέου, Κιτιεύς ἀπὸ Κύπρου, πολίσματος Ἑλληνικοῦ, Φοίνικας ἐποίκους ἐσχηκότος.

Τὸν τράχηλον ἐπὶ θάτερα νενευκῶς ἦν, ὥς φησι Τιμόθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ βίων· καὶ Ἀπολλώνιος δὲ φησιν ὁ Τύριος ὅτι ἰσχνὸς ἦν, ὑπομήκης, μελάγχρως — ὅθεν τις αὐτὸν εἶπεν Αἰγυπτίαν κληματίδα, καθά φησι Χρύσιππος ἐν πρώτῳ Παροιμιῶν — παχύκνημὸς τε καὶ ἀπαγῆς καὶ ἀσθενής· διὸ καὶ φησι Περσαῖος ἐν ὑπομνήμασι συμποτικαῖς τὰ πλεῖστα αὐτὸν δεῖπνα 10 παραιτεῖσθαι. ἔχαιρε δέ, φασί, σύκοις χλωροῖς καὶ ἡλιοκαταῖς.

Διήκουσε δέ, καθάπερ προείρηται, Κράτητος· εἴτα καὶ Στίλπωνος ἀκοῦσαι φασιν αὐτόν· καὶ Ξενοκράτους ἐτη δέκα, ὥς Τιμοκράτης ἐν τῷ Δίῳ· ἀλλὰ καὶ Πολέμωνος. Ἐκάτων δὲ φησι καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Τύριος ἐν πρώτῳ περὶ Ζήνωνος, χρηστηριασμένου αὐτοῦ, τί πρῶτ- 15 των ἄριστα βιώσεται, ἀποκρίνασθαι τὸν θεόν, εἰ συγχρωτίζοιτο τοῖς νεκροῖς· ὅθεν ξυνέντα τὰ τῶν ἀρχαίων ἀναγινώσκειν. τῷ γοῦν Κράτητι παρέβαλε τοῦτον τὸν τρόπον. πορφύραν ἐμπεπορευμένος ἀπὸ τῆς Φοινίκης πρὸς τῷ Πειραιεῖ ἐναυάγησεν. ἀνελθὼν δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἤδη τριακοντούτης ἐκάθισε παρὰ τινα βιβλιοπώλην. ἀναγινώ- 20 σκοντος δὲ ἐκείνου τὸ δεύτερον τῶν Ξενοφῶντος ἀπομνημονευμάτων, ἡσθεὶς ἐπύθετο ποῦ διατρίβοιεν οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες. εὐκαίρως δὲ 2 παριόντος Κράτητος ὁ βιβλιοπώλης δειξας αὐτόν φησι „τούτῳ παρακολούθησον.“ ἐντεῦθεν ἤκουε τοῦ Κράτητος, ἄλλως μὲν εὔτονος πρὸς φιλοσοφίαν, αἰδήμων δὲ ὥς πρὸς τὴν Κυνικήν ἀναισχυντίαν. ὅθεν ὁ 25 Κράτης βουλούμενος αὐτόν καὶ τοῦτο θεραπεῦσαι δίδωσι χύτραν φακῆς διὰ τοῦ Κεραμικοῦ φέρειν. ἐπεὶ δὲ εἶδεν αὐτὸν αἰδούμενον καὶ παρακαλύπτοντα, παίσας τῇ βακτηρίᾳ κατὰ γυνυσι τὴν χύτραν· φεύγον-

3 μνασεῖον P. || δημαῖον PF. 9 ἐπαγῆς BFD. 15 χρηστηριασζομένου PFD. 18 οὖν F. 18 παρέβαλλε B. 24 ἄλλο B. 26 τούτου BD, τούτ// P; αὐτοῦ—τούτο F. 28 περικαλύπτοντα DF.

τος δὲ αὐτοῦ καὶ τῆς φακῆς κατὰ τῶν σκελῶν ῥεούσης, φησὶν ὁ Κρά-
της· „τί φεύγεις, φοινικίδιον; οὐδὲν δεινὸν πέπονθας.“ ἔως μὲν οὖν
τινος ἤκουε τοῦ Κράτητος· [ὅτε καὶ τὴν Πολιτείαν αὐτοῦ γράψαντος,
τινὲς ἔλεγον παύζοντες ἐπὶ τῆς τοῦ κυνὸς οὐράς αὐτὴν γεγραφέναι.
5 γέγραφε δὲ πρὸς τῇ Πολιτείᾳ καὶ τὰδε· (sequitur librorum catalogus)]
τελευταῖον δὲ ἀπέστη καὶ τῶν προειρημένων ἤκουσεν ἕως ἐτῶν εἴ-
κοσιν· ἵνα καὶ φασιν αὐτὸν εἰπεῖν· „νὺν εὐπλόγηκα, ὅτε νευανέγηκα.“
οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ Κράτητος τοῦτ' αὐτὸν εἰπεῖν· ἄλλοι δὲ διατρέβοντα ἐν
ταῖς Ἀθήναις ἀκοῦσαι τὴν ναναρίαν καὶ εἰπεῖν· „εὖ γε ποιεῖ ἡ τύχη
10 προσελαύνουσα ἡμᾶς φιλοσοφία.“ ἔνιοι δὲ διαθήμενον Ἀθήνησι τὰ
φορτία οὕτω τραπῆναι πρὸς φιλοσοφίαν.

Ἀνακάμπτων δὴ ἐν τῇ ποικίλῃ στοῦ τῇ καὶ Πεισιανακτίῳ καλου-
μένῃ, ἀπὸ δὲ τῆς γραφῆς τῆς Πολυγνώτου ποικίλῃ, διέθετο τοὺς λό-
γους, βουλόμενος καὶ τὸ χωρίον ἀπερίστατον ποιῆσαι. ἐπὶ γὰρ τῶν
15 τριάκοντα τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς χιλίους τετρακοσίους ἀνήρηντο ἐν
αὐτῷ. προσήεσαν δὴ λοιπὸν ἀκούοντες αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο Στωϊκοὶ
ἐκλήθησαν καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ὁμοίως (πρότερον Ζηνῶνιοι καλούμενοι,
καθὰ φησι καὶ Ἐπίκουρος ἐν ἐπιστολαῖς — — —) οἱ καὶ τὸν λόγον
ἐπὶ πλεῖον ἠύξησαν.

20 3 Ἐτίμων δὴ οὖν Ἀθηναῖοι σφόδρα τὸν Ζήνωνα οὕτως ὥς καὶ
τῶν τειχῶν αὐτῷ τὰς κλεῖς παρακαταθέσθαι καὶ χρυσῷ στεφάνῳ τιμη-
σαι καὶ χαλκῇ εἰκόνι. τοῦτο δὲ καὶ τοὺς πολίτας αὐτοῦ ποιῆσαι,
κόσμον ἡγουμένους τὴν τάνδρὸς εἰκόνα. ἀντεποιοῦντο δ' αὐτοῦ καὶ
οἱ ἐν Σιδῶνι Κιτιεῖς. ἀπεδέχετο δ' αὐτὸν καὶ Ἀντίγονος καὶ εἶποτε
25 Ἀθήναζε ἦκοι, ἤκουεν αὐτοῦ πολλὰ τε παρεκάλει ἀφικέσθαι ὥς αὐτόν.
ὁ δὲ τοῦτο μὲν παρητήσατο, Περσαῖον δὲ ἓνα τῶν γνωρίμων ἀπέστειλεν,
ὃς ἦν Δημητρίου μὲν υἱός, Κιτιεὺς δὲ τὸ γένος, καὶ ἤκμαζε κατὰ
τὴν τριακοστὴν καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα, ἥδη γέροντος ὄντος Ζήνω-
νος (secuntur epistulae Antigoni invitantis et Zenonis se excusantis).
30 ἀπέστειλε δὲ Περσαῖον καὶ Φιλωνίδην τὸν Θηβαῖον, ὧν ἀμφοτέρων
Ἐπίκουρος μνημονεύει ὥς συνόντων Ἀντιγόνῳ ἐν τῇ πρὸς Ἀριστό-
βουλον τὸν ἀδελφὸν ἐπιστολῇ (sequitur populi Atheniensium in Zeno-
nis honorem decretum).

Φησὶ δὲ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος οὐκ ἀρνεῖσθαι αὐτὸν εἶναι Κιτιέα·
35 τῶν γὰρ εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ λουτρῶνος συμβαλλομένων εἰς ὧν καὶ
ἀναγραφόμενος ἐν τῇ στήλῃ „Ζήνωνος τοῦ φιλοσόφου“ ἠξίωσε καὶ τὸ
Κιτιεὺς προστεθῆναι.

Ποιήσας δὲ ποτε κοῖλον ἐπίθημα τῇ ληκύθῳ περιέφερε νόμισμα,

5 inclusi, ut ipsius vitae conexum restituerem. ut videtur. 10 δὲ om. BDF.

8 ταῦτ' P ante corr.,

12 δὴ PB, δὲ D. 13 διετίθετο PDF.

23 τε ἀνδρὸς B.

24 δ' om. P.

36 καὶ τι B.

λύσειν ἐτοίμην τῶν ἀναγκαίων ἵν' ἔχοι Κράτης ὁ διδάσκαλος. φασὶ δ' αὐτὸν ὑπὲρ χίλια τάλαντα ἔχοντα ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ταῦτα δανείζειν ναυτικῶς.

Ἦσθι δὲ ἀρτίδια καὶ μέλι καὶ ὀλίγον εὐώδους οἴνου ἐπινε. παιδαρίοις τε ἐχρήτο σπανίως, ἅπαξ ἢ δὲς πον παιδισκαρίῳ τινί, ἵνα μὴ δοκοῖη μισογύνῃς εἶναι, σὺν τε Περσαίῳ τὴν αὐτὴν οἰκίαν ᾤκει· καὶ αὐτοῦ αὐλητρίδιον εἰσαγαγόντος πρὸς αὐτόν, σπάσας πρὸς τὸν Περσαῖον αὐτὸ ἀπήγαγεν. ἦν τε, φασίν, εὐσυμπερίφορος, ὥς πολλάκις Ἀντίγονον τὸν βασιλέα ἐπικωμάσαι αὐτῷ καὶ πρὸς Ἀριστοκλέα τὸν κισσαρηνὸν ἅμα αὐτῷ ἐλθεῖν ἐπὶ κῶμον, εἶτα μέντοι ὑποδύναι. 10

4 Ἐξέκλινε δέ, φησί, καὶ τὸ πολυδημῶδες, ὥς ἐπ' ἄκρον καθίζεσθαι τοῦ βάνου, κερδαίνοντα τὸ γοῦν ἕτερον μέρος τῆς ἐνοχλήσεως. οὐ μὴν οὐδὲ μετὰ πλειόνων δύο ἢ τριῶν περιπάτει. ἐνίοτε δὲ καὶ χαλκὸν εἰσέπραττε τοὺς περισταμένους * * * * * τὸ δίδοναι μὴ ἐνοχλεῖν, καθά φησι Κλεάνθης ἐν τῷ περὶ χαλκοῦ· πλειόνων τε περι- 15 στάντων αὐτόν, δείξας ἐν τῇ στοᾷ κατ' ἄκρον τὸ ξύλινον περιφερὲς τοῦ βωμοῦ ἔφη· „τοῦτο ποτε ἐν μέσῳ ἔκειτο, διὰ δὲ τὸ ἐμποδίζειν ἰδίᾳ ἐτέθη· καὶ ὑμεῖς οὖν ἐκ τοῦ μέσου βαστάσαντες αὐτοὺς ἤττον ἡμῖν ἐνοχλήσετε.“

Δημοχάρους δὲ τοῦ Λάχης ἀσπαζομένου αὐτὸν καὶ φάσκοντος 20 λέγειν καὶ γράφειν ὧν ἂν χρεῖαν ἔχῃ πρὸς Ἀντίγονον, ὥς ἐκεῖνον πάντα παρῆχοντος, ἀκούσας οὐκέτ' αὐτῷ συνδιέτριψε. Λέγεται δὲ καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν τοῦ Ζήνωνος εἰπεῖν τὸν Ἀντίγονον, οἷον εἰς θέατρον ἀπολωλεκῶς. ὅθεν καὶ διὰ Θράσωνος πρεσβευτοῦ παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἤτησεν αὐτῷ τὴν ἐν Κεραμειῷ ταφὴν. ἐρωτηθεὶς δέ, διὰ 25 τί θαυμάζει αὐτόν, „ὅτι, ἔφη, πολλῶν καὶ μεγάλων αὐτῷ διδομένων ὑπ' ἐμοῦ οὐδεπώποτε ἐχυνώθη οὐδὲ ταπεινὸς ὤφθη.“

Ἦν δὲ καὶ ζητητικὸς καὶ περὶ πάντων ἀκριβολογούμενος, ὅθεν καὶ ὁ Τίμων ἐν τοῖς Σίλλοις φησὶν οὕτω (fr. VIII). ἐπιμελὲς δὲ καὶ πρὸς Φίλωνα τὸν διαλεκτικὸν διεκρίνετο καὶ συνεσχόλαζεν αὐτῷ· ὅθεν 30 καὶ θαυμασθῆναι ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ νεωτέρου οὐχ ἤττον Διοδώρου τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ. ἦσαν δὲ περὶ αὐτόν καὶ γυμνορῦπαροὶ τινες, ὥς φησι καὶ ὁ Τίμων· (fr. XX). αὐτὸν δὲ στυγνόν τε εἶναι καὶ πικρόν· καὶ τὸ πρόσωπον συνεσπασμένον ἦν· εὐτελής τε σφόδρα καὶ βαρβαρικῆς ἐχόμενος μικρολογίας, προσχῆματι οἰκονομίας. εἰ δέ τινα 35

1 ἔτοιμον BP. 4 δὲ φησιν PF Pal. 261. 5 verba ἵν' ἔχοι—δὲς πον om. B. 6 verba παιδισκαρίῳ—σὺν τε scripta a B². 8 εἰσήγαγεν F. 11 ἐξεκαῖναι B (ξ et η in ras.), φασὶ D. || 13 ἐνίοις libri, ἐνίοτε Wachsmuth. 14 lacunam significavi ante τὸ δίδοναι, <ὥστε δεδιότας> suppl. Cobet. 16 βομοῦ B. 18 οὖν BPF, μὲν D Pal. 261. 19 ἐνοχλήσεται B. 25 Ἀθήνηθεν BPF. D.

ἐπικόπτοι, περιεσταλμένως καὶ οὐχ ἄδην, ἀλλὰ πόρρωθεν (secuntur multa apophthegmata).

5 Συνδιέτριψε δὲ καὶ Διοδώρῳ, καθά φησιν Ἰππόβοτος, παρ' ᾧ καὶ τὰ διαλεκτικά ἐξεπώνησεν. ἤδη δὲ προκόπτων εἰσῆει καὶ πρὸς Πολέ-
 5 μωνα ὑπ' ἀτυφίας, ὥστε φασὶ λέγειν ἐκείνον· „οὐ λανθάνεις, ὦ Ζή-
 νων, ταῖς κηπαίαις παρεισρέων θύραις καὶ τὰ δόγματα κλέπτων Φοι-
 νικῶς μεταμφιεννύς.“ καὶ πρὸς τὸν δείξαντα δὲ αὐτῷ διαλεκτικὸν ἐν
 τῷ θερίζοντι λόγῳ ἐπὶ τὰ διαλεκτικὰς ιδέας, πυθῆσθαι πόσας εἰσπράττεται
 μισθοῦ. ἀκούσαντα δὲ ἑκατόν, διακοσίας αὐτῷ δοῦναι. τοσοῦτον ἤσκει
 10 φιλομάθειαν. φασὶ δὲ καὶ — — τοὺς Ἡσιόδου στίχους μεταγράφειν οὕτω·
 κείνος μὲν πανάριστος ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται,
 ἐσθλὸς δ' αὖ κακείνος ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει.

κρείττονα γὰρ εἶναι τὸν ἀκοῦσαι καλῶς δυνάμενον τὸ λεγόμενον καὶ
 χρῆσθαι αὐτῷ τοῦ δι' αὐτοῦ τὸ πᾶν συννοήσαντος· τῷ μὲν γὰρ εἶναι
 15 μόνον τὸ συνεῖναι, τῷ δ' εὖ πεισθέντι προσεῖναι καὶ τὴν πράξιν.

Ἐρωτηθεὶς δὲ φησὶ διὰ τί αὐστηρὸς ὢν ἐν τῷ πότῳ διαχεῖται,
 ἔφη· „καὶ οἱ θέρμοι πικροὶ ὄντες βρεχόμενοι γλυκαίνονται.“ φησὶ
 δὲ καὶ Ἐκάτων ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Χρειαῶν ἀνίστασθαι αὐτὸν ἐν ταῖς
 τοιαύταις κοινωνίαις (secuntur duo apophthegmata).

20 Ἦν δὲ καρτερικώτατος καὶ λιτότατος, ἀπύρῳ τροφῇ χρώμενος καὶ
 τριβῶνι λεπτῷ, ὥστε λέγεσθαι ἐπ' αὐτοῦ·

τὸν δ' οὐτ' ἄρ' χειμῶν κρυόεις, οὐκ ὄμβρος ἀπείρων,
 οὐ φλόξ ἡελίοιο δαμάζεται, οὐ νόσος αἰνῆ,
 οὐκ ἔροτις δῆμον ἐναρίθμιος, ἀλλ' ὃ γ' ἀτειρῆς
 25 ἀμφὶ διδασκαλῇ τέταται νύκτας τε καὶ ἡμαρ.

6 οἱ γέ μὴν κωμικοὶ ἐλάνθανον ἐπαινοῦντες αὐτὸν διὰ τῶν σκωμμά-
 των. ἵνα καὶ Φιλήμων φησὶν οὕτως ἐν δράματι Φιλοσόφοις·

εἷς ἄρτος, ὅψον ἰσχάς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ.

φιλοσοφίαν κεινὴν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ,

30 πεινῇ διδάσκει καὶ μαθητὰς λαμβάνει·

οἱ δὲ Ποσειδίππου. ἤδη δὲ καὶ εἰς παροιμίαν σχεδὸν ἐχώρησεν. ἐλέ-
 γετο γοῦν ἐπ' αὐτοῦ· „τοῦ φιλοσόφου Ζήνωνος ἐγκρατέστερος.“ ἀλλὰ
 καὶ Ποσειδίππος Μεταφερομένοις· „ὥστ' ἐν ἡμέραις δέκα εἶναι δοκεῖν
 Ζήνωνος ἐγκρατέστερον.“ τῷ γὰρ ὄντι πάντας ὑπερεβάλλετο τῷ τε
 35 εἶδει τούτῳ καὶ τῇ σεμνότητι καὶ δὴ νῆ Δία καὶ μακαριότητι. Ὅκτω γὰρ
 πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα βιοῦς ἔτη κατέστρεψεν, ἄνθος καὶ ὑγιὲς διατελέσας.

1 ἐπικόπτοι PD, ἐπισκόπτοι B, ἐπισκώπτοι B²F || οὐχ ἄλλην B. 5 λαν-
 θάνης B. 6 παρεισρέων B. 10 φιλομνησθῆναι B. 14 χρῆσθαι pro καὶ
 χρῆσθαι B. || τὸ (pro τῷ) BF. 17 οἱ ὄντες B. 19 κοινωνίας om. in P,
 add. P¹. 24 οὐκέ πο τις P, οὐκ εροτις B, οὐκ εροτις F, οὐχ ὥς τις D. 28 εἷς
 ἄρτον BPF. 30 πίνειν B. 35 μακαριότητι BPF, μακροβιότητι D.

Περσαῖος δὲ φησιν ἐν ταῖς ἡθικαῖς σχολαῖς δύο καὶ ἑβδομήκοντα ἔτων τελευτῆσαι αὐτόν, ἐλθεῖν δὲ Ἀθήναζε δύο καὶ εἴκοσι ἔτων· ὁ δ' Ἀπολλωνίος φησιν ἀφηγγήσασθαι τῆς σχολῆς αὐτόν ἔτη δυοῖν δέοντα ἐξήκοντα.

Ἐτελεύτα δὴ οὕτως· ἐκ τῆς σχολῆς ἀπιὼν προσέπαισε καὶ τὸν δάκτυλον περιέβόηξε· παίσας δὲ τὴν γῆν τῇ χειρὶ, φησὶ τὸ ἐκ τῆς Νιόβης· „Ἐρχομαι· τί μ' ἀνείς;“ καὶ παραχρῆμα ἐτελεύτησεν, ἀποπνίξας ἑαυτόν. Ἀθηναῖοι δὲ ἔθαψαν αὐτόν ἐν τῇ Κεραμεικῇ καὶ ψηφίσμασι τοῖς προειρημένοις ἐτίμησαν, τὴν ἀρετὴν αὐτῷ προσμαρτυροῦντες (secuntur Antipatri, Zenodoti, Athenaei, Laërtii epigrammata).

Φησὶ δὲ Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις τὸν πατέρα αὐτοῦ Μνασέα πολλὰς ἄτε ἔμπορον Ἀθήναζε παραγίνεσθαι καὶ πολλὰ τῶν Σωκρατικῶν βιβλίων ἀποφέρειν ἔτι παιδὶ ὄντι τῷ Ζήνωνι· ὁθεν καὶ ἐν τῇ πατρὶδι συγκεροτῆσθαι. καὶ οὕτως ἐλθόντα εἰς Ἀθήνας Κράτητι παραβαλεῖν. δοκεῖ δέ, φησὶ, καὶ τὸ τέλος αὐτὸς ὀρίσαι, τῶν πλανωμένων περὶ τὰς ἀποφάσεις. ὦμνε δέ, φασί, καὶ κάππαριν, καθάπερ Σωκράτης τὸν κύνα.

7. 8 Diog. Laërt. VII 10. ἔδοξε δέ μοι καὶ τὸ ψήφισμα τὸ περὶ αὐτοῦ τῶν Ἀθηναίων ὑπογράψαι καὶ ἔχει ὧδε·

Ἐπ' Ἀρξενίδου ἄρχοντος, ἐπὶ τῆς Ἀκαμαντίδος πέμπτης πρυτανείας, Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ὑστέρα, τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τῆς πρυτανείας, ἐκκλησίᾳ κυρία, τῶν προέδρων ἐπεψήφισεν Ἰππῶν Κρατιστοτέλους Ξυπεταιῶν καὶ οἱ συμπρόεδροι, Θράσων Θράσωνος Ἀνακλειὺς εἶπεν·

Ἐπειδὴ Ζήνων Μνασέου Κιτιεύς ἔτη πολλὰ κατὰ φιλοσοφίαν ἐν τῇ πόλει γενόμενος ἐν τε τοῖς λοιποῖς ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν διετέλεσε καὶ τοὺς εἰς σύστασιν αὐτῷ τῶν νέων πορευομένους, παρακαλῶν ἐπ' ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην, παρώρμα πρὸς τὰ βέλτιστα, παράδειγμα τὸν ἴδιον βίον ἐκθεῖς ἅπασιν, ἀκόλουθον ὄντα τοῖς λόγοις οἷς διελέγετο, τύχῃ τῇ ἀγαθῇ δεδόχθαι τῷ δήμῳ ἐπαινεῖσαι μὲν Ζήνωνα Μνασέου Κιτιέα καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ κατὰ τὸν νόμον ἀρετῆς ἕνεκα καὶ σωφροσύνης, οἰκοδομῆσαι δὲ αὐτῷ καὶ τάφον ἐπὶ τοῦ Κεραμεικοῦ δημοσίᾳ. τῆς δὲ ποιήσεως τοῦ στεφάνου καὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ τάφου χειροτονῆσαι τὸν δῆμον ἤδη τοὺς ἐπιμελησομένους πέντε ἄνδρας ἐξ Ἀθηναίων. ἐγγράψαι δὲ τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τοῦ δήμου ἐν στήλαις δύο καὶ ἐξεῖναι αὐτῷ θεῖναι τὴν μὲν ἐν Ἀκαδημίᾳ, τὴν δὲ ἐν Λυκείῳ. τὸ δ' ἀνάλωμα τὸ εἰς τὰς στήλας γινόμενον μερίσαι τὸν ἐπὶ τῆς διοικήσεως, ὅπως ἅπαντες ἴδωσιν ὅτι ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ζῶντας τιμᾷ καὶ τελευτήσαντας.

ὁ πλήσας B, πλίσας Pal. 261, πλήξας D. 13 ἐλθόντας B. 15 τῶν— ἀποφάσεις corrupta, τῶν <ἄλλων> πλ. π. τ. ἀποφάνσεις Cobetus. 21 κράτης τὸ τελῆος B, κρατιστοτέλεος P, ἰππῳ κρατης ὁ τελῆος D. 22 Ἀνακλειὺς BD. 26 παραδείγματα D. 28 τῇ om. LD Pal. 261. 29 ἕνεκεν BPDF. 36 ἰδῶσιν B.

ἐπὶ δὲ τὴν οἰκοδομὴν κεχειροτόνηται Θράσων Ἀνακαιοῦς, Φιλοκλῆς Πειραιεύς, Φαῖδρος Ἀναφλύστιος, Μέδων Ἀχαρνεύς, Μῆκυνθος Συπαληττεύς, Δίων Παιανεύς.

9 Themistius Or. XXIII 295 D. Hard. τὰ δὲ ἀμφὶ Ζήνωνος ἀρί-
5 δηλά τε ἐστὶ καὶ ἀδόξενα ὑπὸ πολλῶν ὅτι αὐτὸν ἢ Σωκράτους ἀπο-
λογία ἐκ Φοινίκης εἰς τὴν Ποικίλῃν ἤγαγεν.

10 Strabo XIII p. 614. ἐκ δὲ τῆς Πιτάνης ἐστὶν Ἀρκεσίλαος ὁ ἐκ
τῆς Ἀκαδημίας, Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως συσχολαστῆς παρὰ Πολέμῳ.

11 Numenius Eusebii praep. evang. XIV 5, 11 (p. 729b). Πολέμω-
10 νος δὲ ἐγένοντο γνώριμοι Ἀρκεσίλαος καὶ Ζήνων. — Ζήωνα
μὲν οὖν μέμνημαι εἰπὼν Ξενοκράτει, εἶτα δὲ Πολέμῳ φοιτῆσαι, αὐ-
θις δὲ παρὰ Κράτῃ κυνίσαι· νυνὶ δὲ αὐτῷ λελογισθῶ ὅτι καὶ Στίλ-
πωνός τε μετέσχε καὶ τῶν λόγων τῶν Ἡρακλειτέων. ἐπεὶ γὰρ συμ-
φοιτῶντες παρὰ Πολέμῳ ἐφιλοτιμήθησαν ἀλλήλοις, συμπαρέλαβον
15 εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους μάχην ὁ μὲν Ἡράκλειτον καὶ Στίλπωνα ἅμα
καὶ Κράτῃ, ὃν ὑπὸ μὲν Στίλπωνος ἐγένετο μαχητής, ὑπὸ δὲ Ἡρα-
κλείτου αὐστηρός, κυνικός δὲ ὑπὸ Κράτῃτος. ὁ δὲ Ἀρκεσίλαος etc.

12 ibid. 6, 9 (p. 732b). διαστάντες δ' οὖν εἰς τὸ φανερόν ἐβαλλον
ἀλλήλους οὐχ οἱ δύο, ἀλλ' ὁ Ἀρκεσίλαος τὸν Ζήωνα. ὁ γὰρ Ζήων εἶχε
20 δὴ τι τῇ μάχῃ σεμνὸν καὶ βαρὺ καὶ Κηφισοδώρου τοῦ ῥήτορος οὐκ
ἄμεινον· (is enim Aristotelem impugnaturus Platoni maledixit) —
ὁ μὲντοι Ζήων καὶ αὐτός, ἐπειδὴ τοῦ Ἀρκεσιλάου μεθίετο, εἰ μὲν
μηδὲ Πλάτῳ ἐπολέμει, ἐφιλοσόφει δῆπου ἐμοὶ κριτῇ πλείστον ἀξίως,
ἐνεκά γε τῆς εἰρήνης ταύτης. ὁ δ' οὐκ ἀγνοῶν μὲν ἴσως τὰ Ἀρκεσι-
25 λάου, τὰ μὲντοι Πλάτωνος ἀγνοῶν, ὥς ἐξ ὧν αὐτῷ ἀντέγραψεν
ἐλέγχεται, ὅτι ἐποίησεν ἐναντία καὶ αὐτός, μήτε ὃν ἤδει πλήττων, ὃν
τε οὐκ ἐχρῆν ἀτιμώτατα καὶ αἰσχίστα περιυβρικῶς, καὶ ταῦτα πολὺ
κάκιον ἢ προσῆκε κυνί — πλὴν διέδειξε γε μὴ μεγαλοφροσύνη ἀποσχό-
μενος τοῦ Ἀρκεσιλάου. ἦτοι γὰρ ἀγνοία τῶν ἐκείνου ἢ δέει [τῶν
30 Στωϊκῶν] „πολέμοιο μέγα στόμα πενθεδανοῖο“ (K 8) ἀπετρέψατο ἄλλῃ
εἰς Πλάτωνα. ἀλλὰ [καὶ] περὶ μὲν τῶν Ζήνωνι εἰς Πλάτωνα καλῶς
τε καὶ αἰδημόνως [οὐδαμῶς] νεωτερισθέντων εἰρήσεται μοι αὐθὺς ποτε
— τὸν δ' οὖν Ζήωνα ὁ Ἀρκεσίλαος ἀντίτεχρον καὶ ἀξιόνηκον
ὑπάρχοντα θεωρῶν τοὺς παρ' ἐκείνου ἀποφερομένους λόγους καθήρει
35 καὶ οὐδὲν ὥκνει. — τὸ δὲ δόγμα τοῦτο αὐτοῦ πρώτου εὐρομένου,
καὶ τὸ καὶ τὸ ὄνομα βλέπων εὐδοκιμοῦν ἐν ταῖς Ἀθήναις, τὴν κατα-

1 κεχειροτόνηται P. 2 Φιλοκλῆς Πειραιεύς om. B. || Μέδων P, μέλλων F.
3 Συπαληττεύς BP. || Παιανεύς BP, παιανεύς D. 24 ὁ δ' scripsi, εἰ δ'
vulgo. 26 fortasse: ἐπεχείρησεν <εἰς>. 28 προσῆκε scripsi, προσῆκει vulgo. ||
μὴ scripsi, μὴν vulgo. 30 τῶν Στωϊκῶν seclusi. 31 καὶ seclusi. 32 οὐ-
δαμῶς seclusi.

ληπτικὴν φαντασίαν, πάσῃ μηχανῇ ἐχρήτο ἐπ' αὐτήν. ὁ δ' ἐν τῷ ἀσθενεστέρῳ ὄν, ἡσυχίαν ἄγων οὐ δυνάμενος εὐδοκεῖσθαι, Ἀρκεσίλαου μὲν ἀφίετο, πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχων (ἀλλ' οὐκ ἤθελε, τάχα δὲ μᾶλλον ἄλλως), πρὸς δὲ τὸν οὐκέτι ἐν ζώσιν ὄντα Πλάτωνα ἐσκιαμάχει καὶ τὴν ἀπὸ ἀμάξης πομπεῖαν πᾶσαν κατεθορύβει λόγων, ὥς οὐτ' ἂν τοῦ Πλάτωνος ἀμυνομένον, ὑπερδικεῖν τε αὐτοῦ ἄλλω οὐδενὶ μέλον· εἴτε μελήσειεν Ἀρκεσίλαῳ, αὐτός γε κερδανεῖν ᾤετο ἀποτρεψάμενος ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν Ἀρκεσίλαον.

13 Cicero Acad. Post. I 34. *Iam Polemonem audiverant adsidue Zeno et Arcesilas. Sed Zeno cum Arcesilam anteiret aetate valdeque subtiliter disserteret et peracute moveretur, corrigere conatus est disciplinam.*

Cicero de finibus IV 3. *ut non esset causa Zenoni, cum Polemonem audisset, cur ab eo ipso et a superioribus dissideret.*

14 Quintilianus Instit. orat. XII 7, 9. *cum et Socrati collatum sit ad victum et Zenon, Cleanthes, Chrysippus mercedes a discipulis acceperint.*

15 Seneca ad Helviam ep. 12, 4. *Unum fuisse Homero servum, tres Platoni, nullum Zenoni, a quo coepit Stoicorum rigida ac virilis sapientia, satis constat.*

16 Seneca de Benef. IV 39, 1. *Quare ergo, inquit, Zeno vester, cum quingentos denarios cuidam mutuos promississet et ipse illum parum idoneum comperisset, amicis suadentibus ne daret, perseveravit credere, quia promiserat?*

17 Themistius orat. XXI 252B. Hard. *πότε ἀφῆκας τῷ δεδανεισμένῳ, καθάπερ Ζήνων ὁ Κιτιεύς.*

18 Sopater phylacographus apud Athen. IV 160e
καὶ μὴν φιλοσοφεῖν φιλολογεῖν τ' ἀκηκοὺς
ὑμᾶς ἐπιμελῶς καρτερεῖν θ' αἰρουμένους,
τὴν πείραν ὑμῖν λήψομαι τῶν δογμάτων,
πρῶτον καπνίζων· εἴτ' ἐὰν ὀπτωμένων
ἴδω τιν' ὑμῶν συσπᾶσαντα τὸ σκέλος,
Ζηνωνικῷ παραθήσεθ' οὗτος κυρίῳ
ἐπ' ἐξαγωγῇ, τὴν φρόνησιν ἀγνοῶν.

19 Aelianus Var. Hist. IX 33. *Μειράκιον Ἐρετρικὸν προσεφοίτησε Ζήνωνι πλείονος χρόνου, ἔστ' ἐς ἄνδρας ἀφίκετο. ὕστερον οὖν ἐς τὴν Ἐρετρίαν ἐπανῆλθε, καὶ αὐτὸν ὁ πατήρ ἤρετο ὅ, τι ἄρα μάθοι σοφὸν ἐν τῇ τοσαύτῃ διατριβῇ τοῦ χρόνου. ὁ δὲ δείξειεν ἔφη καὶ οὐκ ἐς μακρὰν ἔδρασε τοῦτο. χαλεπήναντος γὰρ αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ τέλος πληρῶς ἐντείναντος, ὁ δὲ τὴν ἡσυχίαν ἀγαγὼν καὶ ἐγκαρ-*

2 εὐδοκεῖσθαι scripsi, ἀδικεῖσθαι vulgo. 5 λόγων scripsi, λέγων vulgo.
11 partiretur Bentley. Cf. ad fam. XV 21, 4 acute movebatur.

τερήσας τοῦτο ἔφη μεμαθηκέναι, φέρειν ὀργὴν πατέρων καὶ μὴ ἀνακτεῖν.

20 Diogenes Laërt. VII 22. Ῥοδίου δέ τις καλοῦ καὶ πλουσίου, ἄλλως δὲ μηδὲν, προσκειμένου αὐτῷ, μὴ βουλόμενος ἀνέχεσθαι, πρῶτον μὲν ἐπὶ τὰ κεκοιμημένα τῶν βάθρων ἐκάθιζεν αὐτόν, ἵνα μολύνῃ τὴν χλανίδα, ἔπειτα εἰς τὸν τῶν πτωχῶν τόπον, ὥστε συνανατρίβεσθαι τοῖς ῥάκεσιν αὐτῶν· καὶ τέλος ἀπῆλθεν ὁ νεανίσκος.

21 Timon Phliasius Sill. fr. XX W.

ὄφρα πενεστάων σύναγεν νέφος, οἱ περὶ πάντων
πτωχότατοί τ' ἦσαν καὶ κονφότατοι βροτοὶ ἀστῶν.

10 Diogenes Laërt. VII 16 ἦσαν περὶ αὐτὸν (scil. Zenonem) καὶ γυμνορρύπαροί τινες, ὥς φησι καὶ ὁ Τίμων „ὄφρα — ἀνδρῶν“

22 Timon Phliasius Sill. fr. VIII W.

Καὶ φοίνισσαν ἴδον λιχνόγραυν σκιερῷ ἐνὶ τύφῳ
πάντων ἱμείρουσαν· ὁ δ' ἔρρει γυρογαθὸς αὐτῆς
15 μικρὸς ἰὼν· νοῦν δ' εἶχεν ἐλάσσονα κινδασοῖο.

Diog. Laërt. VII 15 de Zenone: ἦν καὶ ζητητικὸς καὶ περὶ πάντων ἀκριβολογούμενος· ὅθεν καὶ ὁ Τίμων ἐν τοῖς Σίλλοις φησὶν οὕτω· „καὶ — κινδασαῖο“.

20 23 Athenaeus XIII 603d. Ἀντιγόνου δὲ τοῦ βασιλέως ἐρώμενος ἦν Ἀριστοκλῆς ὁ κιθαρωδός, περὶ οὗ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ Ζήνωνος βίῳ γράφει οὕτως· „Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς ἐπεκώμαζε τῷ Ζήνωνι. καὶ ποτε καὶ μεθ' ἡμέραν ἐλθὼν ἐκ τινος πότου καὶ ἀναπυθῆσας πρὸς τὸν Ζήνονα ἔπεισεν αὐτὸν συγκωμάσαι αὐτῷ πρὸς
25 Ἀριστοκλέα τὸν κιθαρωδόν, οὗ σφόδρα ἦρα ὁ βασιλεὺς.“

24 Ind. Stoic. Herc. col. IX πρὸς) μὲν γὰρ ἐκείνον, ὥς πρὸς ἴσον τε καὶ ὅμοιον, αὐτῷ φιλονεικίαν ἡδεῖαν καὶ κεχαρισμένην ὑποκείσθαι, τὸν (δ') ἄνδρα θανμάζειν καὶ τι(μᾶ)ν καθ' ὑπερβολήν.

Ad Arcesilai et Zenonis lites hoc frgm. refert Comparetti, ad Antigoni regem, propter verba ἴσον τε καὶ ὅμοιον, rectius Bücheler. Antigonus videtur loqui de Zenone.

25 Ind. Stoic. Herc. col. VIII. „ποιῇσειν (γ)ὰρ ἀδολε(σχούν)τα πᾶσι δία καὶ τ(ὸν) ἀπαγτῶν|τας ἐπὶ τὴν θύραν· δια|πορῶν δ' ὅπου σε θῆ, μό|λις ἂν φησι χαλκιοφύ|λακα καταστήσαι· καὶ | γὰρ οὕτω
35 κακόν· οὐκ ἐ|σεσθαι ν(ον)θετε(ί)ν τοὺς | παραχ(αράκτα)ς.“ Καὶ ὁ Ζ(ή)νων πρὸς τοὺς ξέ(νους) | ἀπο(βλέ)ψας· „τί λέ(γε)τε, ἔφη... etc.

5 κεκοιμημένα BPL.

10 ἀστῶν libri plerique, ἀνδρῶν Wachsm.

32 ποιήσειν exempli causa posui.

34 χαλκισ. pap. Chria, cuius hoc fragmentum tenemus, aliunde non nota est.

Antigoni legatus videtur per iocum loqui de munere in aula Antigoni in Zenonem conferendo. 35 παραχάρακτας supplevi, recordatus adhortationis Cynicae: παραχάραξον τὸ νόμισμα.

26 Plutarchus de Stoic. repugn. cp. 4 p. 1034a. Ζήνων καὶ Κλεάνθης οὐκ ἠθέλησαν Ἀθηναῖοι γενέσθαι, μὴ δόξωσι τὰς αὐτῶν πατρίδας ἀδικεῖν· ὅτι μὲν εἰ καλῶς οὗτοι, Χρύσιππος οὐκ ὀρθῶς ἐποίησεν ἐγγραφεῖς εἰς τὴν πολιτείαν, παρῆλθω.

27 Plutarchus de Stoic. repugn. cp. 2 p. 1033b. ἐπεὶ τοίνυν 5 πολλὰ μὲν ὥς ἐν ὀλίγοις αὐτῷ Ζήνωνι, πολλὰ δὲ Κλεάνθει, πλείστα δὲ Χρυσίππῳ γεγραμμένα τυγχάνει περὶ πολιτείας καὶ τοῦ ἄρχεσθαι καὶ ἄρχειν καὶ δικάζειν καὶ ῥητορεύειν· ἐν δὲ τοῖς βίοις οὐδενὸς ἔστιν εὔρεῖν οὐ στρατηγίαν, οὐ νομοθεσίαν, οὐ πάροδον εἰς βουλὴν, οὐ συνηγορίαν ἐπὶ δικαστῶν, οὐ στρατείαν ὑπὲρ πατρίδος, οὐ πρεσβείαν, 10 οὐκ ἐπίδοσιν· ἀλλ' ἐπὶ ξένης ὥσπερ τινὸς λωτοῦ γενεσάμενοι σχολῆς τὸν πάντα βίον οὐ βραχὺν ἀλλὰ παμμήκη γενόμενον διήγαγον ἐν λόγοις καὶ βιβλίοις καὶ περιπάτοις· οὐκ ἄδηλον ὅτι τοῖς ὑφ' ἐτέρων γραφομένοις καὶ λεγομένοις μᾶλλον ἢ τοῖς ὑφ' αὐτῶν ὁμολογουμένως ἔζησαν. p. 1033e. τίς οὖν μᾶλλον ἐν τῷ σχολαστικῷ βίῳ τούτῳ κατε- 15 γήρασεν ἢ Χρύσιππος καὶ Κλεάνθης καὶ Διογένης καὶ Ζήνων καὶ Ἀντίπατρος, οἳ γε καὶ τὰς αὐτῶν κατέλιπον πατρίδας, οὐδὲν ἐγκαλοῦντες ἀλλ' ὅπως καθ' ἡσυχίαν ἐν τῷ Ὀιδεῖρ καὶ ἐπὶ Ζωστήρῳ σχολάζοντες καὶ φιλολογοῦντες διάγωσιν;

28 Dio Chrysost. or. XLVII § 2 (V. II p. 81, 2 Arn.) ὥς ἐγὼ πρό- 20 τερον μὲν ἐθαύμαζον τῶν φιλοσόφων τοὺς καταλιπόντας μὲν τὰς αὐτῶν πατρίδας οὐδενὸς ἀναγκάζοντος, παρ' ἄλλοις δὲ ζῆν ἐλομένους, καὶ ταῦτα ἀποφαινομένους αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὴν πατρίδα τιμᾶν καὶ περὶ πλείστου ποιέσθαι καὶ ὅτι πράττειν τὰ κοινὰ καὶ πολιτεύεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ κατὰ φύσιν ἐστίν. λέγω δὲ τὸν Ζήωνα, τὸν Χρύσιππον, 25 τὸν Κλεάνθην, ὧν οὐδεὶς οἴκοι ἔμεινε ταῦτα λεγόντων.

Cf. Seneca de tranq. an. 1, 10 *promptus compositus sequor Zenona, Cleanthen, Chrysippum, quorum tamen nemo ad rempublicam accessit, nemo non misit.* Cf. n. 271.

29 Arrianus Epict. dissert. III 21, 19 (ὁ θεός) Σωκράτει συνεβού- 30 λευεν τὴν ἐλεγκτικὴν χώραν ἔχειν, ὥς Διογένηι τὴν βασιλικὴν καὶ ἐπιπληκτικὴν, ὥς Ζήνωνι τὴν διδασκαλικὴν καὶ δογματικὴν.

30 Ind. Stoic. Herc. col. I θεν (τ)ῆς περὶ τὴν (ψυ- 35 χήν) διαθέσεως αὐ(τοῦ) ζ(η)τήσεως σημεῖον οὐκ ἂν ἕτερόν τις λάβοι βέλτιον· ἢ τὰς κρίσεις ἃς εἶχε(ν) περὶ καλῶν καὶ αἰσχυρῶν, ὁμοίως δ' ἄγαθῶν καὶ κακῶν διασκεψάμενο(ς) ἐπενέγκη (τού)τοις. Ἀπ(ο)λλό- δωρο(ς) μὲν γὰρ ὁ (Ἐπ)ικούρει(ος) ἐν δυσὶ β(υ)βλίοις etc.

Ad Zenonem haec referri probabile est. De moribus eius ex vitae cum placitis moralibus comparatione iudicium ferendum esse dicitur. Apollodori mentio eo spectare videtur, quod is simili ratione de Epicuro 40 scripserit.

31 Ind. Stoic. Herc. col. III. -μενος ἐπιγραφ(ήν περὶ) | τοῦ τῆς οἰκείας αἰσ(έσεως) | κα(θ)ηγεμόνος ξ(τερά τε, ἐν) | τούτοις κατὰ τὸ πλεῖσ(τον) | τοῦ βυβλίου καταγενο(μένους, ὡς προεμνή(σαμεν), ἰδίᾳ γέγραφεν | (οἷα) βούλεται καὶ διότι σπανίως ἑαυτὸν διδοῦς | (ὁ Ζήν)ων εἰς τὰς σύμπε(ριφορὰς) διὰ τὴν τοῦ σώ(ματος ἀσθ)ένειαν, ὡς ἐν — etc.

Stoicus aliquis, qui de Zenone sectae suae auctore scripserat, reprehenditur. Ad ultimum enuntiatum cf. Diog. Laërt. VII 1 (huius voluminis p. 3, 10).

32 Ind. Stoic. Herc. col. VI. τοῖς σύκοις | καὶ τοὺς ἡ. εασμοὺς | (προ)ῶς (κ)αὶ προθύμως | ἔφερεν. (κ)αὶ ταῦτα γὰρ | ἦν εἰς (τὸ)ν ὕμνον ἄξι|α καταχωρεῖν κα(ὶ προσ)θ(εῖναι) δ(η)μοσίαν τ(αφὴν | τ)ὴν π... etc.

32a Athenaeus IX 370 C. καὶ οὐ παράδοξον εἰ κατὰ τῆς κράμβης 15 τινὲς ὤμνον, ὁπότε καὶ Ζήνων ὁ Κιτιεὺς ὁ τῆς Στοᾶς κτίστῳ μιμούμενος τὸν κατὰ τῆς κυνὸς ὄρκον Σωκράτους καὶ αὐτὸς ὤμνε τὴν κάπαριν, ὡς Ἐμπεδὸς φησὶν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν, cf. Diog. L. VII 32 ὤμνε δέ, φασί, καὶ κάπαριν καθάπερ Σωκράτης τὸν κύνα.

33 Galenus de differentia pulsuum III 1 Vol. VIII p. 642 K. 20 ἀρέσκονται γὰρ οὗτοι πάντες οἱ Πνευματικοὶ καλούμενοι (scil. medici) τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς δόγμασιν. ὥστ' ἐπεὶ Χρύσιππος αὐτοὺς εἰ-θισεν ἀμφισβητεῖν περὶ τῶν κατὰ τὴν φιλοσοφίαν ὀνομάτων, οὐδ' αὐτοὶ περὶ τῶν κατὰ τὴν ἱατρικὴν ταῦτα ποιεῖν ὀκνοῦσι. καὶ Ζήνων δὲ ὁ Κιτιεὺς ἐτι πρότερον ἐτόλμησε καινοτομεῖν τε καὶ ὑπερβαίνειν 25 τὸ τῶν Ἑλλήνων ἔθος ἐν τοῖς ὀνόμασιν.

34 Cicero de fin. III 5. *Quamquam ex omnibus philosophis Stoici plurima (scil. verba) novaverunt, Zenoque, eorum princeps, non tam rerum inventor fuit quam verborum novorum.*

III 15. *Si enim Zenoni licuit, cum rem aliquam invenisset inu- 30 sitatam, inauditum quoque ei rei nomen imponere, cur non liceat Catoni?*

35 Cicero Tusc. disp. V 34. *Zeno Citieus, advena quidam et ignobilis verborum opifex, insinuasse se in antiquam philosophiam videtur.*

2 litterae κα expunctae videbantur Comparettio; post -ος, spatio inter-
iecto ο; sed ἔτετα necessarium videtur. 4 ὁ Ζήνων scripsi, ... τ.ων pap.;
sed litterae τ non vidit Comp. nisi „una chiara traccia“; neque θεάτρων, quod
voluit, sententiae aptum est neque participium in -ων locum habet. 5 δειπνα
a Zenone vitata commemorat Laërtius. 6 fort.: ὡς ἐν συμποτικαῖς ἐπομνή-
μασιν ἱστορεῖν Περσαίων. 10 ἡλιασμοὺς Bücheler; fortasse scribendum: εἰκασ-
μοὺς i. e. cavillationes. 11 ΔΩC pap. 12 laudationem Zenonis a Stoico
aliquo conscriptam non sine dicacitate ὕμνον appellari vidit Bücheler. || δημοσίαν
ταφὴν Zenoni intercedente Antigono decretam esse ab Atheniensibus narrat Diog.
Laërt. VII 15. Hoc quoque laudator ille Zenonis iactaverat. 17 Ἐμπεδὸς cod.,
corr. Müller.

36 Lucianus Macrob. 19. Ζήνων δὲ ὁ τῆς στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς ὀκτώ καὶ ἐνενήκοντα (scil. ἔξησεν ἔτη), ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προσπτασάντα ἀναφθέγγεσθαι „τί με βοᾷς“; καὶ ὑποστρέψαντα οἶκαδε καὶ ἀποσχόμενον τροφῆς τελευτῆσαι τὸν βίον.

36a Philodemus περὶ τῶν φιλοσόφων col. IV Neap. (= 3 Oxf.) 5

.....(ἄρχον-

τος Κλεά(ρχον Ἀθήνη)σι καὶ (ἐ-
π' αὖ τούτου (γ)ε(γ)ραφῶς η ..

αὐτὸν ἐνευ... ηκ.....

5 γεγονότα κ(αὶ δὲ ἔτη) ἐν (τῇ πε- 10

ριεχούσῃ τὰ πε(ρ)ὶ Ἀντιφῶν(τος
ἐπιστολῇ. δει(ξ)εται τ(ο)ίνυν βε-
βιωκ(ῶ)ς ὁ Ζήνων (ἄρχι)ς ἔ(γγισ-
τα) τῶν ρ καὶ α ἐτῶν. Ἀ(πὸ

10 Κλεάρχου γὰρ) ἐπ' (Ἀρῶ)εν(εἰ- 15
δην, ἐφ' οὗ Σκει(ροφοριῶν)ι (κ)ατα(τε-
τελε(ύτη)κεν κ... Ζήνων απ
ἐστὶν ἐ(ν)ν(έα καὶ) (τ)ριάκ(οντα).

καὶ μὴν ἐ..... νοσε

*Argumentum etiam post ea quae Th. Gomperz disputavit (Sitzungs-
ber. d. Wien. Akad. Bd. 146. 1903 „Zur Chronologie des Stoikers
Zenon“) obscurum. Mihi videtur contra aliquem disputari, qui in epis-
tula (qua etiam de Antiphonte quaedam continebantur) Zenonem Clearcho
archonte sexaginta duos annos natum fuisse dixerat. Hoc falsum esse
inde concludebatur, quod sequeretur Zenonem centesimum primum annum 25
agentem obiisse.*

36b Pausanias I 29, 15 (in descriptione Academiae) καίται δὲ καὶ
Ζήνων ἐνταῦθα ὁ Μνασέου καὶ Χρύσιππος ὁ Σολεύς.

37 Strabo XVI p. 757. ἐκ Τύρου δὲ Ἀντίπατρος καὶ μικρὸν
πρὸ ἡμῶν Ἀπολλώνιος ὁ τὸν πίνακα ἐκθεῖς τῶν ἀπὸ Ζήνωνος φιλο- 30
σόφων καὶ τῶν βιβλίων.

38 Diogenes Laërt. VII 36. Μαθηταὶ δὲ Ζήνωνος πολλοὶ μὲν,
ἔνδοξοι δὲ Περσαῖος Δημητρίου Κιτιεύς — —

Ἀρίστων Μιλτιάδους Χίος, ὁ τὴν ἀδιαφορίαν εἰσηγησάμενος.

Ἡριλλος Καρχηδόνιος, ὁ τὴν ἐπιστήμην τέλος εἰπών 35

Διονύσιος ὁ μεταθέμενος εἰς τὴν ἡδονήν· διὰ γὰρ σφοδρὰν ὀφθαλ-
μίαν ὥκνησεν ἔτι λέγειν τὸν πόνον ἀδιάφορον· οὗτος ἦν Ἡρα-
κλεώτης.

Κλεάνθης Φανίου Ἀσσιος, ὁ διαδεξάμενος τὴν σχολήν· ὃν καὶ

8sq. fort. εἰ(ραι) αὐτὸν ἐνθάδε, (ἐξ)ήκ(οντα τότε δὲ). 34 Μιλτιάδης BP.

ἀφωμοίου ταῖς σκληροκήροις δέλτοις, αἱ μολίς μὲν γράφονται,
διατηροῦσι δὲ τὰ γραφέντα.

Σφαῖρος Βοσποριανός· διήκουσε δ' ὁ Σφαῖρος καὶ Κλεάνθους μετὰ
τὴν Ζήνωνος τελευτήν. — ἦσαν δὲ Ζήνωνος μαθηταὶ καὶ οἶδε,
καθὰ φησιν Ἰππόβοτος· Φιλωνίδης Θηβαῖος, Κάλλιππος Κορίν-
θιος, Ποσειδώνιος Ἀλεξανδρεὺς, Ἀθηνόδωρος Σολεύς, Ζήνων
Σιδώνιος.

39 Ind. Stoic. Herc. col. X 2. Κλεάν(θης Φ)αινίου | Ἄσβιος, ὁ
καὶ τ(ήν) σ(χ)ολήν | παραλαβών· Διονύσι|ος Θεοφάν(τ)ου, κα(θ)άπερ |
10 Ἀντίγονος ἔγραψεν, Ἡρα|κλεώτης, ὁ Μεταθέμε|νος· Ἀρίστων Μιλ-
τιάδο(ν) | Χῖος, ὁ τὴν ἀδιαφορία(ν) | τέλος ἀποφηνάμενος, | (ἐ)ν δὲ
τοῖς ἄλλοις ἀκο|(λουθε)ῖν οἰόμενος τῷ | (καθη)γητῇ

(lacuna, quae inter hanc et sequentem columnam hiat, hausta viden-
tur nomina Persaei, Herilli, fortasse etiam Sphaeri).

15 col. XI 2. Ζήνων Σιδώ(νιος ὁ καὶ) | λεγόμενος ὁ | ὥς καὶ
Χρύ(σιππος αὐ) τὸν ἐν (τῷ περὶ τοῦ διαλε) | ληθότ(ος) | πτειν
(hic intercidisse videntur Philonides Thebanus, Callippus Corinthius,
Posidonius Alexandrinus).

col. XII. Ἀθηνόδωρος (Σολεύς, .. | Ἐκαταῖος Σπινθ(άρου ἁ) π(έ-
20 δω(κεν)).

40 Origenes c. Celsum III 54 Vol. I p. 250,3 Kö. (p. 483 Del.).
ἢ καὶ ἡμεῖς μέλλομεν ἐγκαλεῖν φιλοσόφους οἰκότριβας ἐπ' ἀρετὴν προ-
τρεψαμένοις, Πυθαγόρα μὲν τὸν Ζάμολξιν, Ζήνωνι δὲ τὸν Περσαῖον;

40a Plutarchus vita Cleom. 2. Ὁ δὲ Σφαῖρος ἐν τοῖς πρώτοις
25 ἐργόνει τῶν Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως μαθητῶν.

41 Diogenes Laërt. VII 4. Γέγραφε δὲ (ὁ Ζήνων) πρὸς τῇ Πολι-
τεῖα καὶ τάδε·

περὶ τοῦ κατὰ φύσιν βίου (181) (183)

περὶ ὁρμῆς ἢ περὶ ἀνθρώπου φύσεως 179

30 περὶ παθῶν 211

περὶ τοῦ καθήκοντος (230)

περὶ νόμου

περὶ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας

περὶ ὄψεως

35 περὶ τοῦ ὅλου 97. 102. 117. 119

περὶ σημείων

Πυθαγορικά

Καθολικά

3 Σφαῖρος Βοσποριανός ante Κλεάνθους habent libri.
ante Philonidem habet D.

6 Athenodorum

περὶ λέξεων (77)
 προβλημάτων Ὀμηρικῶν πέντε (274. 275)
 περὶ ποιητικῆς ἀκροάσεως
 ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ Τέχνη
 καὶ Λύσεις
 καὶ Ἑλεγχοὶ δύο
 ἀπομνημονεύματα Κράτητος ἠθικά 273.

5

42 Ind. Stoic. Herc. col. IV. οὐ ταύτην μόνη(ν, ἀλλ' ἅν) | αἰσχυν-
 τη(σ)άντω(ν νοθεύ) | σαι καὶ προσυποπτε(ῦσαι | τὴν ὑπὸ Ζήνων(ος
 νεωσ) | τι συνεξόραμμέν(ην) καθ' ὃν | τρόπον ἐν (ἄ)λλοις δ(εκ)τὴ | λω 10
 δείκνυται.

*Agitur de Stoico qui Zenonis Rempublicam, non multo postquam
 consuta fuerit (νεωστὶ συνεξόραμμένην), interpolaverit atque suspectam
 reddiderit.*

43 Clemens Alex. Strom. V 9 p. 680 Pott. ἀλλὰ καὶ οἱ Στωϊ- 15
 κοὶ λέγουσι Ζήνωνι τῷ πρώτῳ γεγράφθαι τινά, ἃ μὴ ῥαδίως ἐπι-
 τρέπουσι τοῖς μαθηταῖς ἀναγινώσκειν μὴ οὐχὶ πείραν δεδοκόσι πρό-
 τερον, εἰ γνησίως φιλοσοφοίεν.

44 Quintilianus Instit. orat. XII 1, 18. quodsi defuit his viris
 (scil. Ciceroni similibus) summa virtus, sic quaerentibus, an oratores 20
 fuerint, respondebo quomodo Stoici si interrogentur, an sapiens Zeno,
 an Cleanthes, an Chrysippus ipse, respondeant: magnos quidem illos ac
 venerabiles, non tamen id, quod natura hominis summum habet, con-
 secutos.

2. Zenonis fragmenta et placita.

25

45 Diogenes Laërt. VII 39. τριμερῇ φασὶν εἶναι τὸν κατὰ φιλο-
 σοφίαν λόγον. εἶναι γὰρ αὐτοῦ τὸ μὲν τι φυσικόν· τὸ δὲ ἠθικόν·
 τὸ δὲ λογικόν. οὕτω δὲ πρῶτος διεῖλε Ζήνων ὁ Κιτιεὺς ἐν τῷ
 περὶ λόγον.

Cicero de fin. IV 4 totam philosophiam tris in partis diviserunt 30
 (scil. veteres Academici), quam partitionem a Zenone esse retentam
 videmus.

4. 5 τέχνη καὶ BF, τεχνικαὶ P, τέχνη καὶ D. 26 φησιν B. 27 μέντοι B.
 28 τὸ δὲ ἠθικόν, τὸ δὲ λογικόν om. B¹, add. in mg. B².